

Událost – model

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2010](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2010](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 9. 9. 2010
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 9. 9. 2010

Událost – model

Každá událost nějak začíná, pak probíhá, a posléze končí. Po celou dobu jejího událostního dění to je právě tato událost, což znamená, že musí být nějak integrována, musí být celkem. Celostnost, integrita takové události spočívá např. v tom, že v jistém smyslu „začíná“ po celou dobu, tudíž také když už vlastně končí; a zároveň po celou dobu končí, tudíž už od samého svého začátku. Proto nemůžeme tu „část“ události, která už proběhla, považovat prostě za minulou a tedy „již nejsoucí“; a podobně nemůžeme ani tu „část“ události, která ještě neproběhla, považovat prostě za budoucí, a tedy za „ještě nejsoucí“. Protože se to, co z události už proběhlo, zdaleka ještě nepropadá do jakési všeobecné „skládky“ všeho již pominulého, ale naopak to až do konce jejího „dění“ zůstává její vlastní (tedy nadále přivlastněnou) minulostí, odlišíme to terminologicky tak, že tuto její vlastní minulost pojmenujeme jako její „bylost“; a obdobně to uděláme i s její vlastní (přivlastněnou) budoucností, o které budeme mluvit jako o její „budosti“. Právě tak, jako o bylosti určité události platí, že se v jejím průběhu mění, tj. že jí nejen postupně „přibývá“, ale že se po celou dobu událostního dění také „děje“, platí o budosti téže události z celá podobně. že jí jakoby „ubývá“ a že se také po celou dobu „děje“. Musíme tedy v rámci událostního dění rozlišovat dvojí typ „proměňování“ či „dění“: jednak musíme odlišit dění události jako celku, jednak v rámci tohoto celku musíme odlišit to, jak se proměňuje čili děje její aktuální přítomnost, od toho, jak se proměňuje její bylost a její budost. V událostním dění jako celku přibývá jeho budosti tím, jak událost jako celek postupně aktivně proměňuje své minulé (kdysi aktuální) přítomnosti na své přítomné (neboť osvojené) minulosti; a naopak ubývá jeho budosti tím, jak událost postupně aktivně proměňuje své budoucí přítomnosti na své přítomné budoucnosti (a pak dále na své aktuální přítomnosti, minulé přítomnosti a posléze na své přítomné minulosti). Po celou dobu událostního dění mají tedy všechny „aktuální přítomnosti“ dané události společný „čas“, platný pro událost jako celek (resp. jí vlastní „termínovaný“ čas), a v tom smyslu jsou tedy „současné“. Ono výsadní postavení každé aktuální přítomnosti však nesmí být pomíjeno ani relativizováno, neboť žádná změna jak v rámci bylosti, tak v rámci budosti téže události není možná leč v nerozlučné spjatosti s její proměňující se „aktualitou“ (aktuální přítomností). Bylost i budost (v každé chvíli celá bylost i celá budost) každé události je tedy vždycky „při tom“, když se „rodí“ („vynořuje“, stává) nová aktuální přítomnost; ale nejen to: bez tohoto vždy nového zrodu aktuální přítomnosti by ani bylost, ani budost neměly, „při čem“ být, nebylo by ničeho, co by je „zpřítomňovalo“ – a proto by také nemohlo být a nebylo ani bylosti a budosti samé. A to je právě moment, kdy musíme začít uvažovat nejen o události jako celku, ale také o události jako subjektu (resp. o jejím subjektu, o tom, jak událost ustavuje, konstituuje svůj subjekt, případně samu sebe jakožto subjekt).

(Písek, 100909-1.)